

GRADSKI MUZEJ POŽEGA

Matice hrvatske 1, 34000 Požega, tel./faks 034/272-130

Tip muzeja:	opći muzej
Vrsta muzeja:	zavičajni
Djelokrug:	lokalni
Godina osnutka:	1924.
Osnivač:	grad
Ravnatelj:	Dubravka Sokač-Štimac
Broj stručnih djelatnika:	4

Stručni djelatnici:
Lidija Ivančević-Španiček (*viša kustosica*), Dubravka Matoković (*kustosica*), Dubravka Sokač-Štimac (*muzejska savjetnica*), Mirjana Šperanda (*viša kustosica*)

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

Etnološki odjel

- Od Dalibora Manojlovića iz Škrabutnika otkupljeno je dječje pokućstvo i igračke koje je sam izradio (22 predmeta)
- Od Nade Manojlović iz Škrabutnika otkupljena je dječja odjeća i igračke (21 predmet).

1.2. Terensko istraživanje

- Kustosi Muzeja popisivali su i obrađivali predmete Dijecezanskog muzeja Požeške biskupije – odjela Velika. Popisano je ukupno 1.735 predmeta, od toga 804 s područja arheologije, 247 s područja povijesti, 133 s područja povijesti umjetnosti i kulturne povijesti, te 290 predmeta zasebne zbirke predmeta od drveta Željka Blaževića, dok 261 predmet pripada Etnološkom odjelu. Od ukupnog broja inventirano je 95 arheoloških predmeta, 73 predmeta iz povijesti, 90 iz povijesti umjetnosti i 91 etnografski predmet. Ukupno je inventirano 159 predmeta.

Arheološki odjel

- Nastavak arheoloških istraživanja srednjovjekovne gotičke crkve u utvrdi Kaptol pokraj Požege, 14 dana u rujnu 2001. Istraživanja su provodili Institut za arheologiju iz Zagreba i Gradski muzej iz Požege. Otkriveno je poligonalno svetište s kontraforima duž cijelog oboda apside. Pronađen je klesani profilirani sokl na završetku kamenih temelja i podnožja (dubina 1,60 m). Uz svetište crkve pronađeno je 6 kostura ukopane djece za koje se pretpostavlja da su stariji od vremena izgradnje crkve (15. st.).
- U prosincu 2001. tijekom 4 dana obavljena su probna arheološka istraživanja u Požegi, na lokaciji predviđenoj za spomen obilježje poginulim hrvatskim braniteljima (ulica Kamenita vrata). Pronađeni su temelji četvrtaste prostorije izgrađene od kamena i cigle iz 18. st. te mnogi ulomci keramike, kovanih željeznih čavala i ljudskih kostiju.
- Tijekom proljetnih i ljetnih mjeseci arheolog je obišao nalazišta Vranić (fosilni ostaci sisavaca iz Panonskog mora), Hrnjevac, Mitrovac, Bjeliševac, Radovance (ostaci iz prapovijesti), Sloboštine, Kruge kod Velike (rimsko doba).

Povijesni odjel

- Proučavanje starih požeških obitelji (Thaller, Kuntarić, Kempf)
 - Terensko proučavanje obrta (kovačnica, urarskih radionica)
- Odjel povijesti umjetnosti

- Istraživanje srednjovjekovnoga zidnog slikarstva (Drenovac, Velika, Požega)

Etnološki odjel

- Terenskim radom istraživani su dječji svijet (običaji rođenja, babinja, dječja odjeća, pokućstvo, igračke, igre). Istraživanje je izvršeno na području gradova Požege i Pleternice, te u selima Biškupci, Dolac, Grabarje, Velika, Vetovo, Zagrađe, Bučje, Škrabutnik.

1.3. Darovanje

Arheološki odjel

- Gimnazija u Požegi darovala je Muzeju fosile sisavaca iz Vranića.
- Goran Hruška iz Bjeliševca darovao je Muzeju srednjovjekovne posude iz Bjeliševca.
- Dalibor Margetić iz Požege darovao je Muzeju prapovijesnu i rimsku keramiku iz požeškog kraja.
- Dragutin Tomić iz Požege darovao je Muzeju prapovijesnu keramiku iz Radovanaca.

Povijesni odjel

- Obitelj Kempf darovala je Muzeju stvari iz obiteljske ostavštine (različite uporabne predmete, knjige, arhivsku građu i fotografije).

Odjel povijesti umjetnosti

- Vera Lisec-Repčić iz Dugog Sela darovala je Muzeju zbirku od 384 umjetnine akademskog slikara Joze Jande
- Na dar su dobivene 3 slike nakon izložbi Otta Reisingera, Slave Blažekovića i Maje Čokrljić

Etnološki odjel

- Božena Janković iz Požege darovala je Muzeju 2 plišana rupca za glavu i "jaglučni" rupčić (Ramanovci).
- Anka Puač iz Požege darovala je Muzeju komplet ženske narodne nošnje iz požeškog kraja.
- Ivan Jurmečke iz Pleternice darovao je Muzeju drvene igračke koje je sam izradio (konjića, mala kola, male saonice, kolijevku, mali stol i stolce, klupicu).
- Od Nade Manojlović iz Škrabutnika Muzej je dobio krpenu loptu.

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Arheološki odjel

- Pranje ulomaka keramičkih posuda i čišćenje metalnih predmeta pronađenih na arheološkim nalazištima u Kaptolu, Požezi i drugim lokalitetima koji su do sada istraživani u požeškom kraju

Etnološki odjel

- Izvršena je zaštita tekstilnih predmeta od moljaca i drugih štetnih utjecaja.

2.2. Konzervacija

Arheološki odjel

- Izvršena je privremena konzervacija otkopanih zidova na srednjovjekovnom nalazištu Rudina kod Požege (istraživanja 1986.-1989. g.) geotekstilom i pijeskom prema uputama dr. Željka Tomičića, ravnatelja Instituta za arheologiju u Zagrebu. Radove je obavilo poduzeće Prizma iz Požege pod stručnim nadzorom Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Požezi. Posao je financiralo Ministarstvo kulture RH.

2.3. Restauracija

Povijesni odjel

- Restaurirane su 2 zastave: zastava bana Jelačića i DVD-a Požege. Zastave su restaurirane sredstvima Ministarstva kulture RH.

Odjel povijesti umjetnosti

- Freska Miroslava Kraljevića *Sv. Juraj ubija zmaja* iz 1908. restaurira se u HRZ-u u Zagrebu.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Arheološki odjel

- U knjigu ulaska uvedeno je 450 predmeta s arheoloških istraživanja u Kaptolu i Požezi.

Odjel povijesti umjetnosti

- U knjigu ulaska uvedena je građa pristigla 2001. g. (387 umjetnina) i dio građe ak. slikara Joze Jande koji je inventiran u inventarnu knjigu.

Etnološki odjel

- U knjigu ulaska uvedeno je 13, a u inventarnu 10 predmeta.

Povijesni odjel

- U knjigu ulaska uvedena je građa obitelji Kempf - 456 predmeta.

3.3. Fototeka

Arheološki odjel

- Za odjel u Dijecezanskome muzeju – odjel Velika, snimljeno je 36 fotografija.
- Na terenu je snimljeno 98 fotografija (Rudina, Kaptol, Požege).

Povijesni odjel

- Na terenu je snimljeno 36 fotografija.

Odjel povijesti umjetnosti

- Snimljeno je 6 fotografija Dijecezanskog muzeja u Velikoj; 3 fotografije freske sv. Jurja (prilikom skidanja freske); 4 na izložbi M. Kolesara; 10 starih razglednica za set razglednica, 13 fotografija - presnimaka starih razglednica koje Muzej nema u Zbirci razglednica; 5 fotografija snimljeno je na Kaptolu, pri izlasku na teren; 8 fotografija dvaju svilenih zastora M. Trnine izrađeno je na zahtjev Ministarstva kulture za dokumentaciju; 7 terenskih fotografija Požege; 3 fotografije temeljnog kamena za spomen-obilježje poginulim braniteljima.

Ukupno: 59 fotografija

Etnološki odjel

- Snimljeno je 128 fotografija (na terenu, uz izložbu *Dječji svijet*).

3.6. Hemeroteka

U 4 odjela skupljeno je ukupno 45 članaka vezanih za rad Muzeja (izložbe, terenski rad i druga problematika Muzeja).

3.7. Planoteka

Arheološki odjel i Odjel povijesti umjetnosti

- Izrađena je crtačka dokumentacija za arheološki lokalitet Kaptol (nacrtno je 47 tabli).

3.8. Stručni arhiv

Arheološki odjel

- Otvoreno je 5 novih fascikla s terenskih istraživanja (Požege, Vranić, Rudina, Velika, Radovanci).

Povijesni odjel

- Otvorena su 3 fascikla (kovačnice, obitelj Kempf, Orguljaške večeri)

Odjel povijesti umjetnosti

- Otvorena su 4 fascikla (ostavština ak. slikara Joze Jande, srednjovjekovno slikarstvo požeškog kraja, skulptura sv. Josipa, freska M. Kraljevića *Sv. Juraj*).

Etnološki odjel

- Otvoren je fascikl *Dječji svijet*.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Muzej je 64 naslova dobio na dar od drugih muzejskih ustanova, a 2 naslova je kupio.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Knjige su uvedene u inventar muzejske knjižnice: ukupno 66 knjiga.

4.5. Ostalo

Kustosi Muzeja pružali su usluge korisnicima muzejske građe vezane za različite teme (učenicima srednjih i osnovnih škola, studentima i građanima).

5. Stalni postav

Gradski muzej u Požezi nema stalni postav od 1990. g. zbog građevinskih radova koje treba izvršiti na tri muzejske zgrade u kojima je, prema projektu, planiran stalni muzejski postav.

Zbog skučenoga i neuređenog prostora Muzej je dva puta postavljao reducirani stalni postav. U jesen 2001. g. otvoren je privremeni stalni postav u manjem prostoru, gdje su prezentirani nalazi benediktinske opatije Rudine.

6. Stručni rad

6.1. Ekspertize

- Kustosi Muzeja izvršili su 20 ekspertiza na terenu i u Muzeju.
- Ekspertize su rađene pri inventarizaciji inventara Dijecezanskog muzeja požeške biskupije jer se za većinu predmeta znao samo naziv i darovatelj. Ekspertize su napravljene za 159 predmeta.

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

Arheološki odjel

- Za izložbu *Benediktinske opatije u Karpatskom bazenu*, koja je održana od 21. ožujka 2001. u Pannonhalmi u Mađarskoj, Gradski muzej posudio je 8 predmeta s Rudine (6 kamenih konzola i 2 kalupa za kopče).

Povijesni odjel

- Povijesnom se građom koristilo 15 osoba (Židovi u Požegi, Glasnici Županije požeške, požeški obrti, obiteljski arhivi, fototeka Pakraca, glazbeni život, dokumenti 18 st., stare povelje, sportski život).

Odjel povijesti umjetnosti

- 5 korisnika služilo se građom o crkvi sv. Lovre, zgradi biskupije, zavjetnom kipu Sv. Trojstva, M. Kraljeviću, starim razglednicama Požege, časopisom Naše župe.
- Posudba izložbe *Grafike hrvatskih slikara* Centru za obuku vojnika u Požegi

Etnološki odjel

- Građom su se koristila 3 korisnika (narodne pjesme požeškog kraja, etnološke teme, Dragutin Lerman-istraživač Afrike).

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

Kustosi Muzeja uključeni su u Povjerenstvo za sakralnu baštinu pri Požeškoj biskupiji.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Arheološki odjel

- Sokač-Štimac, Dubravka. *Kaptol i Rudina – vrijedno srednjovjekovlje*. // Požeški pučki kalendar 2001. str. 91.-92.

Povijesni odjel

- Šperanda, Mirjana. *Jubilej streljaštva u Požegi*. // Požeški pučki kalendar 2001., str. 134., 137.
- Šperanda, Mirjana. *Zbirka zastava u povijesnom odjelu Gradskog muzeja*. // Priredbe i informacije - Požega. Siječanj 2001., str. 2.-3.
- Šperanda, Mirjana. *Stare obitelji Požege i okolice*. // Priredbe i informacije – Požega. Ožujak 2001., str. 12.

Odjel povijesti umjetnosti

- Ivančević-Španiček, Lidija. *Freska Miroslava Kraljevića Sv. Juraj ubija zmaja u Gradskom muzeju Požege*. // Požeški pučki kalendar 2001. str. 78.-80.
- Ivančević-Španiček, Lidija. *Marijan Kolesar – slikar*. // Kontura. 66 (2001.), str. 56.

- Ivančević-Španiček, Lidija. *Matko Peić, akademik, prof. dr., književnik, povjesničar umjetnosti, slikar*. // Priredbe i informacije – Požega. Veljača, 2001., str. 4.-5.

Etnološki odjel

- Matoković, Dubravka. *Svetkovanje Uskrsa*. // Požeški pučki kalendar 2001. str. 102.-103.
- Matoković, Dubravka. *Zbirka poculica iz Etnografskog odjela Gradskog muzeja Požege*. // Priredbe i informacije – Požega. Travanj 2001., str. 2.-3.

6.6. Stručno usavršavanje

Savjetovanje *Preventivno konzerviranje i primarni konzervatorsko-restauratorski zahvati*, Ludbreg

6.9. Identifikacija / Determinacija građe

Identifikacija i determinacija građe Dijecezanskog muzeja Požeške biskupije – odjela Velika.

6.10. Revizija građe

Napravljena je revizija sakralnog dijela muzejskog fundusa, a pripremljena je i ostala građa za reviziju te svrstana prema pojedinim područjima.

9. Izložbena djelatnost

- *Likovni prikazi Požege*

Slovenija, Maribor, Hrvatski dom, 25. travnja

Autorica: L. Ivančević-Španiček

Autorice postava: L. Ivančević-Španiček i D. Šokač-Štimac

Opseg: 18 izložaka

Vrsta izložbe: umjetnička, kulturno-povijesna, međunarodna, studijska, pokretna (izložba je bila realizirana i u Muzeju u Požegi)

Tema: likovni prikazi grada Požege na svim do sada dostupnim grafikama s prikazom grada od 16. do 20. st. Pronađene su 2 do sada nepoznate grafike.

Korisnici: svi

- *Požega u Europi*

Izložbeni prostor Gradskog muzeja u Požegi, 4. – 11. svibnja

Autori stručne koncepcije i postava: D. Sokač-Štimac, M. Šperanda, L. Ivančević-Španiček, D. Matoković

Opseg: 100 predmeta

Vrsta izložbe: kompleksna, tuzemna, informativno-edukativna, skupna

Tema: muzejskim izloščima iz svih odjela, Arheološkoga, Povijesnoga, Umjetničkoga, Etnografskoga predstavljeni su različiti utjecaji Europe kao i mjesto Požege u Europi

Korisnici: svi

- *Da li je Požegi potreban muzej?*

Izložba u povodu Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja

Neuređeni, nekad stalni muzejski postav Gradskog muzeja Požege, 18. svibnja – 18. lipnja

Autori izložbe i likovnog postava: svi kustosi Muzeja

Opseg: 120 predmeta

Vrsta izložbe: arheološka, povijesna, umjetnička, etnografska

Tema: provokativna izložba koje je trebala upozoriti na probleme Gradskog muzeja u Požegi

Korisnici: svi

- *Marijan Kolesar, slikar i arhitekt*

Izložbeni prostor Gradskog muzeja u Požezi, 17. – 31. svibnja
 Autorica izložbe (izbor predmeta iz pokretne izložbe): L. Ivančević-Španiček
 Autorica postava: L. Ivančević-Španiček
 Opseg: od 41 slike pokretne izložbe izabrana je 31 umjetnina
 Vrsta izložbe: umjetnička, tuzemna, samostalna, pokretna
 Tema: urbani život i povratak slavonskim precima
 Korisnici: svi

- *Iz crkvene povijesti Požege i okolice*

Izložba u povodu Biskupske konferencije u Požezi
 Izložbeni prostor Gradskog muzeja u Požezi, 15. – 25. listopada
 Autori izložbe i postava: D. Sokač-Štimac (arheologija), M. Šperanda (povijest), L. Ivančević-Španiček (povijest umjetnosti)
 Opseg: 130 predmeta iz sva tri odjela Muzeja
 Vrsta izložbe: umjetnička, arheološka, povijesna, tuzemna, informativna i edukativna
 Tema: prikaz utjecaja Crkve kroz stoljeća na području Požege i požeškog kraja
 Korisnici: svi hrvatski biskupi koji su sudjelovali na Biskupskoj konferenciji u Požezi, kao i ostali posjetitelji

- *Obilježavanje 10 godina 123. brigade*

Izložbeni prostor Gradskog muzeja Požega, 28. rujna – 5. listopada
 Autorica izložbe i postava: Mirjana Šperanda
 Opseg: 175 predmeta
 Vrsta izložbe: povijesna, tuzemna, edukativna i informativna
 Tema: obilježavanje obljetnice 123. brigade
 Korisnici: svi

- *Dječji svijet*

Izložbeni prostor Gradskog muzeja Požega, 10. – 17. prosinca
 Autorica izložbe i postava: Dubravka Matoković
 Opseg: 125 predmeta i fotografija
 Vrsta izložbe: etnografska, edukativna
 Tema: dječji život na selu u 19. na 20. st. (običaji vezani za trudnoću, rođenje, prve godine života: dječja odjeća, pokućstvo, igračke, igre, te sudjelovanje djece u godišnjim običajima sela)
 Korisnici: djeca predškolske i školske dobi i odrasli

- *Stare obitelji Požege i okolice*

Izložbeni prostor Gradskog muzeja Požega, 7. – 16. ožujka
 Autorica izložbe i postava: Mirjana Šperanda
 Opseg: 210 predmeta, dokumenata i fotografija
 Vrsta izložbe: povijesna, studijska, informativna
 Tema: važnost i utjecaj požeških obitelji na društveni, kulturni, gospodarski i drugi život grada Požege, Slavonije i Hrvatske
 Korisnici: svi

- *Grafike hrvatskih slikara*

Centar za obuku vojnika u Požezi, 10. – 31. prosinca
 Autorica izložbe: Lidija Ivančević-Španiček
 Autori postava: svi kustosi Muzeja
 Opseg: 20 predmeta
 Vrsta izložbe: umjetnička, pokretna
 Tema: prezentacija grafika iz fundusa Muzeja
 Korisnici: vojnici HV-a i djelatnici Centra za obuku vojnika u Požezi

- *Veliki jubilej u Požeškoj biskupiji* – izložba fotografija

Gradski muzej Požege, 5. – 27. siječnja 2001.
 Autori izložbe i postava: svi kustosi Muzeja
 Opseg: 360 dokumentarnih fotografija
 Vrsta izložbe: povijesna, informativna, pokretna
 Tema: događanja tijekom Velikog jubileja 2000. g. u Požeškoj biskupiji (hodočašće u Svetu zemlju, Prvi euharistijski kongres u Voćinu i drugi događaji)

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

- Katalog izložbe *Stare obitelji Požege i okolice*, plakat i pozivnica
- U povodu Međunarodnog dana muzeja tiskan je letak s najvažnijim podacima o osnutku i radu Gradskog muzeja Požege
- Katalog izložbe *Požega u Europi*, plakat
- Katalog izložbe *Iz crkvene povijesti Požege i okolice*, plakat i pozivnica; realizacija kataloga: D. Sokač-Štimac, M. Šperanda, L. Ivančević-Španiček
- Set razglednica Požege (10 motiva)
- Katalog izložbe *Dječji svijet*; autorica kataloga Dubravka Matoković; plakat i pozivnica
- Plakat za izložbu *Veliki jubilej u Požeškoj biskupiji*

10.2. Audiovizualna građa

Na videokasetu snimljena je izložba *Iz crkvene povijesti Požege i okolice*, 15. – 25. listopada 2001., koja je realizirana u Gradskome muzeju Požega.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

- U povodu zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije u Požezi od 15. do 18. listopada 2001. g. kustosice Muzeja Dubravka Sokač-Štimac, Mirjana Šperanda i Lidija Ivančević-Španiček održale su stručno vodstvo kroz izložbu *Iz crkvene povijesti Požege i okolice* za sudionike konferencije.
- Dubravka Sokač-Štimac održala je 18. listopada stručno vodstvo na srednjovjekovno nalazište benediktinske opatije sv. Mihovila na Rudini.

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press / 12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Kustosi su davali izvješća za novine o izložbama, terenskim istraživanjima, o radu i uređenju zgrade Muzeja (Večernji list, Vjesnik, Glas Slavonije, Hrvatsko slovo, Glas koncila), te za Radio Zagreb, Županijski radio Požega, Gradski radio Valis Aurea i Radio Osijek.

12.3. Predavanja

Kustos Odjela povijesti umjetnosti održao je predavanje uz dijazitive o srednjovjekovnim sakralnim građevinama Požeške biskupije prigodom predstavljanja kalendara biskupije, a u organizaciji Matice hrvatske Slatina i Požega, kao i Požeške biskupije. Mjesto održavanja: dvorana za predavanja pri Požeškoj biskupiji, 20. studenog 2001.

14. Ukupan broj posjetitelja

Muzej je posjetilo 4.220 posjetitelja.

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

• RH:	15%
• Lokalna samouprava:	84%

• Vlastiti prihod:	1 %

15.2. Odnos troškova za materijalne i programske djelatnosti u odnosu prema ukupnom prihodu Muzeja

32%

15.3. Investicije

574.849, 13 kn